

Misiunea Promo-LEX: Finalul campaniei este marcat de utilizarea resurselor administrative și intimidare

Misiunea de Observare (MO) Promo-LEX a lansat cel de-al cincilea raport de monitorizare a alegerilor parlamentare din 2019. Ca și în rapoartele precedente, MO a constatat mai multe probleme, printre care: utilizarea resurselor administrative, intimidare și prezența discursului instigator la ură și discriminare în mesajele concurenților, oferirea cadourilor cu tentă electorală, dar și amplasarea publicității în locuri neautorizate. De asemenea, în comparație cu perioada precedentă de monitorizare, numărul de activități electorale s-a dublat. La fel, observatorii Promo-LEX au constatat includerea persoanelor decedate și erori de adrese în listele

electorale.

Încălcări multiple pe ultima sută de metri

MO Promo- LEX constată practic o dublare a numărului de activități electorale, comparativ cu primele două săptămâni de campanie. Au fost atestate cel puțin 1 085 evenimente electorale: 31% – PDM; 22% – PSRM, 12% – PPȘ, 11% – Blocul ACUM, PN -6%.

În creștere este și numărul de cazuri ce pot fi calificate drept utilizare a resurselor administrative, fiind identificate și raportate minim 196. În cazul a 109 din acestea este vizat PDM, în 36 de cazuri – PSRM, 14 cazuri – Blocul ACUM, 13 cazuri – CI, 8 cazuri – PN, 7 cazuri – PPȘ, 6 cazuri – PCRM și 3 cazuri – PL.

Au fost atestate și 3 cazuri de utilizare neconformă a publicității electorale, dar și cel puțin 65 de cazuri de amplasare a publicității în locuri neautorizate.

Acțiuni ale CEC ce nu corespund prevederilor Codului electoral

MO Promo-LEX atenționează asupra conținutului Circularei emise de CEC prin care au fost stabilite derogări de la norma legală privind interzicerea agitației electorale în secția de votare. În opinia Promo-LEX, prin permisiunea de utilizare în ziua alegerilor a simbolicii electorale în incinta secției de votare de către alegători sau/și persoane de încredere a concurenților urmează a fi încălcate prevederile art. 52 alin. (10) din Codul electoral.

La fel, MO Promo-LEX consideră că aprobarea utilizării camerelor video în secțiile de votare trebuia să se efectueze după modificarea Codului electoral. Altfel, art. 60 din Codul electoral prevede în mod expres acțiunile care se iau pentru asigurarea securității procesului de votare, iar din această listă de acțiuni lipsesc prevederile privind sistemul de înregistrare video.

Acces deficitar la Secțiile de Votare din regiunea transnistreană

Circa 66% din SV constituite pentru regiunea transnistreană au fost reamplasate, proces ce va îngreuna accesul alegătorilor la secțiile de votare din cadrul CU nr. 47 și 48.

Șapte candidați au fost înscriși în cursa electorală, iar alții 3 s-au retras oficial

În rezultatul examinării contestațiilor depuse de potențialii candidați cărora le-a fost refuzată înregistrarea de CECEU, până la data de 20.02.2019, instanța de judecată a decis înregistrarea a 7 concurenți electorali, după cum urmează: PPȘ – 4; PCRM – 1 și 2 CI. De asemenea, alți 3 candidați s-au retras oficial din cursă (CI), iar alții 2 – au anunțat retragerea pe rețelele de socializare (CI și PDM).

Constatarea unui șir de deficiențe în listele electorale, transmiterea acestora cu întârziere la BESV

MO Promo-LEX a atestat nerespectarea termenelor de transmitere a listelor electorale către BESV în cazul a 673 de SV (73%) din totalul de 928 de interviuri realizate. Totodată, menționăm că în 84 de cazuri din cele 255 identificate, membrii BESV au operat modificări în vederea îmbunătățirii calității listelor electorale, în lipsa documentelor confirmative.

În urma interviurilor realizate cu membrii a 928 BESV au fost constatate un șir de deficiențe în listele electorale, cele mai întâlnite fiind: includerea persoanelor decedate (23%); erori de adrese (11%) și arondarea eronată a alegătorului la SV/localitate (5%). La fel, atenționăm asupra unui caz de posibilă migrație artificială a alegătorilor.

Conflicte și litigii electorale

În perioada monitorizată, conform constatărilor MO Promo-LEX,

în cadrul CECE au fost depuse 4 contestații, la CEC – 24 contestații și în privința a 30 de contestații a fost luată o hotărâre.

În perioada monitorizată, în instanța de fond, au fost depuse 13 cereri de chemare în judecată în materie electorală, la nivelul Curții de Apel au fost depuse 3 cereri de chemare în judecată împotriva CEC și nouă cereri de apel împotriva hotărârilor emise de judecătorii Chișinău, Comrat, Drochia, Hâncești și Orhei. La Curtea Supremă de Justiție au fost depuse 10 cereri de recurs.

Donații cu depășirea plafonului mijloacelor financiare ce pot fi transferate pe contul Fond electoral

În perioada 2 – 15 februarie 2019, 90% din actorii electorali au depus la CEC rapoarte privind finanțarea campaniei electorale. Volumul total al resurselor financiare acumulate și raportate la CEC de către concurenții electorali este de 24 343 390 lei, iar cuantumul cheltuielilor efectuate este de 24 934 331 lei. Sursele de finanțare le-au constituit viramentele bancare, donațiile din partea persoanelor juridice și a persoanelor fizice, dar și donațiile materiale din partea concurenților electorali.

MO Promo-LEX a constatat 2 donații cu depășirea plafonului mijloacelor financiare ce pot fi transferate pe contul Fond electoral, în sumă de 1 390 000 lei din partea ExFactor-Grup SRL virate la data de 14 februarie 2019 pentru PPȘ.

De asemenea, MO Promo-LEX a constatat faptul recepționării de către PPȘ a donațiilor primite pe 14 februarie 2019 pe contul Fond electoral din partea unor entități juridice care au desfășurat cu an înainte de începutul campaniei electorale activități finanțate sau achitate din bani publici, fapt interzis de Codul electoral (art. 41 alin. (3) lit. e).

MO Promo-LEX remarcă inexistența declarării cheltuielilor pentru oficiile de campanie, staff-ul electoral și

agitatorii/observatorii concurenților electorali în ziua alegerilor și își exprimă speranța că acestea se vor regăsi în raportul final privind finanțarea campaniei electorale pe care aceștia trebuie să-l depună la 22 februarie 2019. În continuare, misiunea a estimat cheltuieli neraportate în perioada vizată de cel puțin 1 082 137 lei.

Campanie electorală continuă să fie afectată de intimidare, incitare la ură și discriminare

În perioada de referință, Promo-LEX a continuat monitorizarea discursului de ură și a instigării la discriminare. În baza informațiilor raportate de către monitori, au fost identificate cel puțin 4 cazuri în care concurenții electorali au generat mesaje discriminatorii sau alte forme de intoleranță în spațiul public, dintre care: PSRM – 2 situații; Blocul ACUM și candidatul independent Dumitru Cebotărescu – 1. De cealaltă parte, referindu-ne la concurenții care au fost vizati în discursul de ură, menționăm: Blocul ACUM – de 6 ori, iar PL, PDM, PPȘ și candidatul independent Valeriu Ghilețchi – câte o dată.

Cel mai mult sunt exploatate prejudecățile sexiste și perpetuate stereotipurile de gen în societate (5 cazuri), și exprimările homofobe (4).

Observatorii MO Promo-LEX au raportat de asemenea 5 cazuri de intimidări/violență cu implicarea candidaților.

Raportul integral poate fi accesat [aici](#).

Pentru mai multe informații, contactați:

Inga Stegarescu,

Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md